

Μπριγκ. γλυκοκάλαμο Ἰων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Σητ.) Κύπρ. Κῶς (Πυλ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Μεγίστ. Νίσυρ. Σύμ. — Π. Γενναδ., Λεξικ. φυτολογ., 225 — Λεξ. Βλαστ. 459.463 Πρω. Δημητρ. γλυκοκάλαμος δ, "Ιος.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. γλυκοκάλαμον. Ὁ τύπ. καὶ παρὰ Δουκ. καὶ Σομ.

A) Κυριολ. 1) Τὸ φυτὸν Σακχαροκάλαμον τὸ φαρμακευτικὸν (*Saccharum officinarum*) τῆς οἰκογ. τῶν Αγρωστιδῶν (*Gramineae*) Κύπρ. Κῶς (Πυλ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Μεγίστ. Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. Χίος (Χαλκ. κ.ά.) — Γ. Χατζιδ., MNE 2, 183 καὶ Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 2 (1905/6), 52 Π. Γενναδ., Λεξικ. φυτολογ., 225 — Λεξ. Βάγ. Βυζ. Βλαστ. 459 Πρω. Δημητρ.: "Ασμ.

Γλυκύ μον γλυκοκάλαμο, πὸ τῆς Σονορᾶς τὰ μέρη, ποὺ κόβγονν οἱ ἀράπηδες μὲ μυρικὸ μαχαίρι (μυρικὸ = μυρωδῆτο) Νίσυρ.

Νὰ φάγες ποὺ τὸ γλυκοκάλαμον ποὺ τῷων οἱ ἀντρειωμένοι Ρέδ.

Καλάμι γλυκοκάλαμον, εἰς τὴ στεργητὰν ἐβιάν-νεις, τὴψ φίχα κάμινον τῇ γλυκό, τὸ φλόμο κάμινον μέλι Κῶς (Πυλ.) Συνάν. ζαχαρόκαλαμο. 2) Τὸ φυτὸν Κασσία ἡ δεξύφυλλος (*Cassia acutifolia*) τῆς οἰκογ. τῶν Ψυχανθῶν (*Papilionaceae*) Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 3) Ἡ κανέλα, ἡ ὅποια παράγεται ἀπὸ τὸ φυτὸν Κιννάμωμον τὸ κεϋλανικὸν (*Cinnamomum ceylanicum*) τῆς οἰκογ. τῶν Δαφνιδῶν (*Lauraceae*) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Συνάν. κανέλα. 4) Εἶδος ποώδους ἐδωδίμου φυτοῦ Κρήτ. (Σητ.)

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γλυκοκάλαμο Χίος (Χαλκ.) Γλυκοκάλαμα Χίος καὶ ώς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλυκοκάλαμος Ἀθῆν.

B) Μεταφ. 1) Ὁ φίλος, ὁ προσφιλῆς "Ιος Νίσυρ.: "Ασμ. Δὲ μαγειρεύγω πιὸ κοντσά, δὲ στήρω πιὸ τσουκάλι, σὰν ἔρχῃ ὁ γλυκοκάλαμος, θὰ μαερέψω πάλι "Ιος. 2) Τὸ ἀνδρικὸν μόριον Χίος: "Αχ-χον, μάννα μον, κ' εἴντα 'ν' τοῦτο ποὺ μ' ἀγγίσει! — Γλυκοκάλαμον ἔρ, κόρη μον, τσαὶ φάε το τὰ γάρης τοικοτσινά.

γλυκοκαλάμποκο τό, Γ. Σακελλοπ., Ἀνοιξιάτ. γεννήμ., 12.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. καλαμπόκι.

Τὸ φυτὸν Ζέα ἡ σακχαρώδης (*Zea saccharata*) τῆς οἰκογ. τῶν Αγρωστιδῶν (*Gramineae*).

γλυκοκαλάτζευτος ἐπίθ. ἐνιαχ. γλυκοκαλάτζευτος Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.).

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ ρ. καλατζέυτος.

Ἐπροσήγορος εἰς τοὺς λόγους, γλυκομήλητος ἔνθ' ἀν.: Κόκκινα τὰ χράδας ἀτονν, γλυκοκαλάτζευτοι, ἀμον Παναγίες (χράδας = πρόσωπα) Σάντ. Πολλὰ γλυκοκαλάτζευτος ἔν' ἡ θεγατέρα τες Χαλδ. Συνάν. γλυκομήλητος. Ἀντίθ. ἀκαλάτσευτος, ἀκατάδεκτος.

γλυκοκαλημερίζω ἐνιαχ. γλυκοκαλημερίζω Ἀστυπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. καλημερίζω. Χαιρετῶ γελαστὸς καὶ μὲ γλυκύτητα.

γλυκοκαμμύνω ἐνιαχ. γλυκοκαμμύνω Μακεδ. (Σέρρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. καμμύνω.

Ἡμικλείω, καμμύνω τοὺς διφθαλμοὺς κατὰ τρόπον γλυκύν, δηλ. μετὰ χάριτος.

γλυκοκαρδίζω Γ. Ψυχάρ., Ζωὴ καὶ ἀγάπ., 145.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός αρδος.

Μεταβ. καὶ ἀμτβ., εὐχαριστῶ τινα διὰ τῆς συμπεριφορᾶς μου ἡ τέρπομαι, εὐχαριστοῦμαι: Τόσο τοῦ ἔφτανε γιὰ τὰ γλυκοκαρδίσης τὸ δρόμο τὸν κονδαστικό.

γλυκόκαρδος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. καρδος.

Ο ἔχων γλυκεῖν καρδίαν, δι πρᾶος. Συνάν. καλός καρδος.

γλυκοκαρκάτζελο τό, ἐνιαχ. γλυκοκαράντζελο Ηελοπν. (Μεσσην.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. καρκατζέλι.

Ο τύπ. γλυκοκαράντζελο δι' ἀνομοίωσιν.

Εἶδος ἐδωδίμου πόας τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae).

γλυκόκαρπος ἐπίθ. Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 56.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. καρπός.

Ο παράγων γλυκύν καρπόν.: Ποίημ.

"Ο, τι μυριόπλονυμο λουλούδι ἔζοῦσε μέσος τὴν ἀγκάλη μον τὴ μυρωμένη, δι τι γλυκόκαρπο δεντρί μον ἀθοῦσε ξερὸ καὶ ἔρημο τώρα μοῦ μένει.

γλυκοκάστανο τό, Πελοπν. (Σκόρτσιν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. κάστανο.

Ποικιλία καστάνου μὲ γλυκεῖν γεῦσιν: Γλυκοκάστανα πολυλοῦσαν οἱ γυρολόγοι μανάβηδες.

γλυκοκατεβάζω Γ. Σουρ., Ρωμ., 2.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. κατεβάζω.

Καταβιβάζω εἰς τὸν φάρυγγα, ἡτοι πίνω τι ἡδέως, εὐχαριστῶς: Ποίημ.

Καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ρωμιὸς τὸ γλυκοκατεβάζει (νοεῖται τὸ κρασί).

γλυκοκατεβαίνω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. κατεβαίνω.

1) Καταβάίνω κατὰ τρόπον ἀπαλόν, ἡρέμως: Γλυκοκατεβαίνων οἱ κοπέλες. 2) Ἐπὶ ἐδάφους ἡ ροῆς ὑδάτων, γωρῶ ἀπαλῶς, ἡρέμως πρὸς τὸ κατωφερές.

γλυκοκατιμέρι τό, ἐνιαχ. γλυκατμέρι Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ ούσ. κατιμέρι, τὸ διπ. ἐκ τοῦ Τουρκ. κατμερ. Ο τύπ. γλυκατμέρι ούρης -κο-

1) Εἶδος γλυκύσματος ἐνιαχ. 2) Εἶδος παιδιᾶς κορασίδων, κατὰ τὴν δόποιν ἡ ἐκλεγεῖσα μάννα καὶ τὰ ὑπόλοιπα κοράσια κρατοῦν ἀπὸ τῶν ἄκρων δθόνην, τὴν δόποιν ἡ ἐκ τῶν παικτριῶν καλουμένη νὰ τραυμήσῃ, δφείλει, τούνατίον, ν' ἀφήσῃ. Ἐὰν κατὰ λάθος ἐξακολουθήσῃ κρατοῦσα ταύτην, ὑποχρεοῦται νὰ πέσῃ κατὰ γῆς, κρύπτουσα τὴν κεφαλήν της μεταξὺ τῶν σκελῶν τῆς μάννας. Τὰ λοιπὰ τότε κοράσια θέτουν ἐπὶ τῶν ὄμων τῆς χαμαὶ εύρισκομένης

